

На практиці, використання автоматизованих систем для обліку фінансових результатів дозволяє контролювати проведення операцій, з точки зору: законності, ефективності та доцільності. Також, використання програмного забезпечення зменшує вірогідність впливу людського фактору, а саме: помилки за рахунок неуважності або незнання.

Отже, впровадження автоматизації – це процес оптимізації облікових даних з можливістю подальшого підвищення ефективності роботи підприємства. Автоматизоване формування звітів значно полегшує роботу бухгалтера, раціоналізує затрати його часу і підвищує продуктивність.

Інформаційні джерела:

1. Офіційний сайт фірми «ExpressSoft». URL: <https://expresssoft.com.ua/uk/poslugi/rozrobka-oblikovih-sistem-pid-zamovlennja/>

УДК 657.1.012

І.О. Крюкова д-р екон. наук, проф. (ОДАУ, Одеса)

О.В. Накісько канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

С.В. Руденко канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Повне, своєчасне та достовірне інформаційно-аналітичне забезпечення формує управлінський базис та є необхідною передумовою подальших трансформацій і розвитку сталого менеджменту. В свою чергу, такі тренди зумовлюють формування нових вимог до системи обліку та необхідність забезпечення її відповідності тенденціям бізнес-управління і суспільного розвитку. Перспективним інструментом виконання цих завдань у сучасній практиці постає цифровізація облікових процесів та формування звітності компаній.

Облік сталого розвитку є формою діяльності, яка визначається ключовою стратегією діяльності компанії та інструментом діяльності, який забезпечує вплив на компанію, бізнес-середовище, конкурентів, партнерів, інвесторів та інших стейкхолдерів. Проте, класична концептуальна основа не поширюється на нефінансову кількісну оцінку, соціальну чи екологічну діяльність. У міру поширення сталого господарювання розвивається й сталий облік, який віддзеркалюється у

нових бізнес-моделях та додаткових формах звітності компаній (екологічні звіти, соціальні, звіти зі сталого розвитку тощо). Компанії використовують таку інтегровану звітність для створення нових інклюзивних моделей бізнесу, нарощування іміджевого капіталу та пошуку додаткових джерел фінансування. Такі тенденції у сучасній практиці все більше розповсюджуються у практиці вітчизняного управління та проявляються у збільшенні кількості звітів, що містять нефінансові показники розвитку компаній. За даними вітчизняних дослідників, в Україні близько 13% сьогодні складають звітність відповідно до стандартів GRI [1], значна активність спостерігається у доповненні внутрішньої управлінської звітності компаній системою нефінансових показників діяльності [2]. Конфігурація цифрової архітектури національної системи бухгалтерського обліку за визначенням Назаренко І.М., поєднує наступні компоненти: автоматизація обліку, впровадження електронних документів та багатовимірності облікових даних, розширення засобів збирання даних через цифрові платформи та Інтернет речей, Розширення засобів передачі інформації управлінському персоналу [3].

На сучасному етапі цифровізація обліку лише набуває розповсюдження, а переважними її продуктами постають спеціалізовані мобільні сервіси, електронні таблиці та формування цифрової звітності. При цьому, Рада з міжнародних стандартів аудиту (IFAC) сьогодні зауважує на наступних недоліках цифрової звітності:

- 1) значні витрати на використання;
- 2) неузгодженість методичних підходів та загальної таксономії цифрової звітності, зокрема, зі сталого розвитку;
- 3) низька ступень інтегрованості у систему єдиної цифрової платформи звітності фінансових структур (банків, бірж, які використовують звітність як передумову допуску компанії на фінансові ринки);
- 4) низький загальний попит на цифрову звітність компаній;
- 5) необхідність подальшої більш тісної співпраці та узгодження цифрового обліку і звітності із аудиторськими та страховими компаніями [4];
- 6) нерозвиненість спеціалізованих цифрових платформ, які б сьогодні могли у повній мірі задовольнити інформаційно-технологічні потреби сталого обліку і звітності.

Разом з тим, останні тренди цифровізації обліку, зокрема, у сфері інформаційно-аналітичної підтримки сталого менеджменту, значно розширюють перспективи стратегічного обліку майбутнього [5]. ІКТ формують потужну площину переваг, дозволяють бухгалтерії досягати принципово нового результату, покращувати облікову

практику і аудит, забезпечувати підтримку ефективних управлінських рішень та управляти більш надійним соціально відповідальним бізнесом, який необхідний теперішнім і майбутнім поколінням.

Цифровізація бухгалтерського обліку – це можливість активізації процесів гармонізації та уніфікації обліку та звітності, шляхом якої сьогодні поступово рухається національна система. Імплементация цифрових інструментів, які об'єднані генеральною глобальною метою досягнення цілей сталого розвитку інтегрує національну систему обліку і звітності у світовий простір, наближує до провідної практики фіксації і використання даних, сприяє трансформації організаційних структур управління за ключовими трендами і вимогами світової соціально-економічної спільноти. Результатом цифровізації обліку є не лише прискорення та полегшення доступу до інформаційних потоків, а удосконалення технологій прийняття управлінських рішень, стратегічно орієнтованих на створення стратегічних суспільних цінностей, які є пріоритетом для подальшого розвитку більшості розвинутих країн. Таким чином, цифровізація обліку – гнучкий та ефективний механізм інтеграції національної економіки у світовий економічний простір, де співпадають глобальні цілі, завдання та інструменти їх досягнення.

Отже, сфера бухгалтерського обліку є однією з перших у частині глобальної автоматизації управлінських процесів та найбільш перспективною з точки зору подальшої цифровізації. Потреба бізнесу і управління у якісній, повній та прозорій інформації буде лише збільшуватись. При цьому, з урахуванням світових трендів і вимог, зростатимуть саме інформаційні запити у сфері можливостей і результатів сталого господарювання, своєчасне задоволення яких можливо лише за рахунок сталого бухгалтерського обліку на засадах цифровізації. Формування єдиних інформаційно-аналітичних платформ, складання звітності зі сталого бізнесу постають необхідним аналітичним базисом для досягнення цілей сталого розвитку як у національному, так й у глобальному масштабах. Цифрові інструменти обліку та звітності сформують необхідний базис для інтеграції учасників світових процесів сталого розвитку, що дозволить об'єднати національні зусилля та вирішити життєво важливі для всього світу суспільні завдання забезпечення гідного рівня якості життя теперішніх і майбутніх поколінь.

Інформаційні джерела:

1. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Інтегрована звітність – концепції та парадигми обліку в досягненні цілей сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9069>.

2. Макаренко І.О. Інтеграція сучасних видів та концепції бухгалтерського обліку для цілей сталого розвитку. *Фінансовий простір*. 2017. № 1 (25). URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/index.php/fp/article/view/504>.

3. Назаренко І.М. Цифровізація як вектор модернізації системи бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу: колективна монографія / за заг. ред. В.Я. Плаксінка. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. С. 196-208.

4. IFRS. Official website. URL: <https://www.ifrs.org/products-and-services/sustainability-products-and-services>.

Varaniute V., Ziskute V., Zandaraviciute A. The Changing Role of Management Accounting in Product Development: Directions to Digitalization, Sustainability, and Circularity. *Sustainability*. 2022. № 14(8). P. 4740. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/8/4740/htm>

УДК 657.05:336.

С.О. Кузнецова, канд. екон. наук, доц. (HTV «XIII»)

МІЖНАРОДНИЙ РИНОК БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОСЛУГ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Протягом останніх років міжнародний ринок характеризується домінуванням сфери бухгалтерських послуг як однієї з перспективних галузей економіки. Виходячи з цього, огляд прогнозованої динаміки макроекономічних показників міжнародного ринку бухгалтерських послуг зумовило актуальність даної теми дослідження.

Бухгалтерські послуги передбачають: ведення бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту, складання фінансової звітності, податкові консультації, проектування інформаційних систем бухгалтерського обліку, розробку бюджетів та управлінської звітності. Динаміка глобального ринку бухгалтерських послуг за 2016-2021 роки представлена на рис. 1.

За прогнозами «The Business Research Company» очікується, що світовий ринок бухгалтерських послуг зросте з 587,94 млрд дол у 2021 році до 1009,51 млрд дол у 2026 році при річному темпі зростання 11,4% [2].

Ключові драйвери ринку бухгалтерських послуг прогнозовано протягом 2021-2026 років [2] включатимуть: продовження переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності, регуляторні реформи, розвиток технологій, зростання урбанізації, аналітику великих даних та швидкий економічний ріст.